

pirer maatte kunde faae en hel anden Kurs, end de andre Instituters. Jeg skulde ikke være uwillig til at tage dette under Overveielse, men jeg vil dog sige, at det er en Sag, som ikke er at løbe til, og at man ikke maa tro, at den Slags Forslag saaledes strax kunne komme færdige frem. Det erede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) har talt om, at Arbejderkommissionen havde siddet i 3 à 4 Aar, og at nu vilde det vel ogsaa igjen være 3 à 4 Aar, inden Regjeringen kom til et Resultat. Dette er en Insinuation, som jeg ikke veed, hvad der berettiger det erede Medlem til at komme frem med. Naar det erede Medlem fra Ribe Amts 3die Valgkreds (Bust) mente, at det var besynderligt, at Regjeringen sad uirksom, saa maa jeg sige, at, naar en Kommission, som er sammensat af dygtige Mænd, der mig bevidst have arbejdet med Nidkærhed — og det erede Medlem var jo selv iblandt dem, saa at han vel ikke vil forbydme Kommissionens Arbejder — har brugt 3 Aar til at overveie de forskjellige Forhold, saa er det lovlig strengt at forlange af Regjeringen, at den midt i en bevoget Rigsdagstid skal fremkomme med et fuldt færdigt Lovforslag derom; det tror jeg ikke med Billighed kan forlanges. Nu vil jeg sige, at Sagen jo vistnok vil støde paa ganske overordentlige Bønseligheder. Jeg er det erede Medlem overordentlig taknemmelig, og jeg paa-skjønner den store Tillid, som han har vist Ministeren derved, at han omtrent kan lave dette, som han vil; men hvis det erede Medlem har troet, at han derved gjorde Sagen behageligere for Ministeren, saa har han taget fejl. Jeg er ikke saa magtlysten, at jeg skulde være begjærlig efter at paatage mig et saadant Sværv. At der haves en saa stor Tillid til mig, er mig virkelig slet ikke saa behageligt. Jeg ser ikke nogen Mulighed for, at Ministeriet kan ordne denne Sag paa nogenlunde tilfredsstillende Maade, saaledes som det erede Medlem mener, med en Bestyrelse og diske forskjellige Kommissioner. Jeg veed ikke, om det erede Medlem har ment, at de tre Mænd, som man vælger her og der og givet Ret til at udlaane af Statens Penge, skal være tilstrækkeligt, eller om han vil have dem samlede paa eet Sted i eet Kontor. Det maa jo dog vist blive saaledes, thi de kunne dog ikke paa Gader og Stræder og Gæstgivergaardene modtage Begjæringer om Laan til et og andet Sted, men der maa

være et Kontor, hvor diske Mænd sidde med et Personale, man maa oprette en fuldstændig Laaneanstalt, der maa staa i Forbindelse med diske Lufind og nogle og trede smaa Kommissioner omkring i Landet. Det er virkelig en Bestilling, som jeg ikke i Dieblirket ser, hvorledes man skulde kunne sætte i Scene, og det Altsammen med Fare for, at baade Statens og Kommunens Midler ved en tvungen Lov bleve udsatte for at gaa tabte. Det er en Opgave at stille, som jeg paa Forhaand vil sige, at jeg ikke tror, vil kunne løses paa nogen Maade. Men jeg tror heller ikke, at man vil komme dertil; thi jeg tror, at Majoriteten i Rigsdagen vil være enig derom, at denne Anvendelse af Statskassens Midler ikke er tilraadelig, men at, naar det skal være, og man bliver klar over, at der er et saa overordentlig stort Behov til netop at komme denne Samfundskaase til Hjælp, hvorom der her er Tale, hvilket jeg ikke vil negte, og Laanene kunde gives til de rette Folk, og hjælt med nogen Kontrol for Bemyttelsen af Midlerne, tror jeg, at man langt snarere vil komme til at tænke paa private Instituter til at opfylde Krævet end at ty til den fælles Moder, som snart vilde blive udtømt og kræve nye Offre fra Befolkningens Side og føre til en almindelig Tilbagegang i alle vore Forhold og trække de Smaafolk, man netop vilde hjælpe, ned i endnu haardere Kaar. Jeg kan altsaa ikke se, at Lovforslaget, som det foreligger, paa nogen Maade er brugeligt, og jeg kan ikke se, at der paa Grundlag af dette kan opbygges noget Tilfredsstillende.

Suel: Jeg tror, at man maa være den erede Minister taknemlig for, at han har bragt Sagen ned fra det høie og almindelige Standpunkt, hvortil den var naaet op, og bragt den over i en praktisk Bane. Det forekommer mig, at den Kritik, som dette Lovforslag har været underkastet, og som er gaaet i en dobbelt Retning, dels imod dets Form og dels imod dets Indhold, er noget ubillig. Navnlig gjælder dette, hvad Kritiken af Formen angaar, som jo var den strengeste. Erede Medlemmer maa have overhørt, at det erede Medlem, som førte Ordet for Forslagsstillerne, udtrykkelig erklærede, at han havde uarbejdet Forslaget saa godt, som han kunde, og at, i Fald Andre kunde komme med et bedre Forslag, vilde det være ham kjært, kun at Forslaget gik i samme Hovedretning og i det Væsentlige havde samme Indhold som hans.